

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

MEHMET AKİF ERSOY VE HAYATI

Zor dönemin zorlu insanıdır Akif. O zor ve zorba dönem ki;yıkılışlar ve çöküşler devresidir. Yıkılan asırlık çınarın,tohumunu toprağın karanlıkları ve basıcı havasına attığı dönemdir.

İşte Akif,o tohumun filizlendirdiği şahsiyettir. Mümtaz olup,ancak ne ilktir ne de son.

Bir cihetle;haşmetli maziyi ve onun bitişini hasretle seyreder ve haykırırken,diğer cihetle de parlak müstakbeli müjdeleyip,terennüm ederek ümid vermektedir.

Mağdur ve mazlum bir milletin dilidir Akif. Onların feryatlarının ve iniltilerinin sesidir o.

Millete gelecek her türlü zulüm zulmete göğsünü gerek siper etmektedir."Siper et göğsünü,dursun bu hayasızca akın."

O milletin çektiğini hisseder,yaşar ve yazar. Akıcı bir üslupla,sönmüş ruhları dahi ihtizaza getirecek şiir üsluplarıyla...

-Dr. Tahir Barçın'ın da ifadesiyle Akif;Fatih'deki Sarıgözel semtinde bir evde (şimdiki Barçın apartmanının yerinde) 1290 (1878)'de dünyaya gelmiştir.[1]

Akif:"İlk terbiyemi annemden aldım."der.[2]

Yani Akif,Mehmet Kaplan'ın ifadesiyle:"Kendisinden önce Türk edebiyatında kimsenin

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

---

yapmadığı bir işi yapıyor. Mabede sokağı,dinin içine hayatı sokuyor.

İnzivasında insanların hallerini düşünen Yunus,bir gün:

“Kasdım budur şehre varam feryâd-u figan koparam.”der. Fakat şehirde değil,ruhun içinde dolaşır. Akif şehrin içine gerçekten giren ve feryâd-u figan koparan bir şairdir.”[3]

Hayatın dışına yitilen ve terk edilen İslâmı,hayatın içine alarak işleyen İslâmi bir hamiyete sahiptir.

Nitekim o,Venizelos’un oğlu Sofoklis Bursa’yı işgal eden işgal kuvvetlerinin başında iken edebsizce,Osman Gazi’nin sandukasına tekme ile vurup:”Kalkta milletini kurtar.”demesi haberi üzerine:”Taceddin Dergahında”,”Bülbül”adlı şiirinde şöyle feryâd-u figan eder:

Eşin var,âşyanın var,baharın var ki beklerdin.

Kıyametler koparmak neydi ey bülbül,nedir derdin?

O zümrüt tahta kondun,bir semavi saltanat kurdun;

Cihanın yurdu hep çiğnense,çiğnenmez senin yurdun,

Bugün yemyeşil bir vadi,yarın kıpkızıl bir gülşen,

Gezersin,hânumânın şen,için şen,kainatın şen,

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.

Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

Hazansız bir zemin isterse,şayet rûh-i ser-bâzın,

Ufukları bûd-i mutlaklar bütûn mahkumu-i pervâzın,

Değil bir kayde sığmazsın kanatlandın mı eb'ade,

Hayatın muhayyel gayedir ahrara dūnyada,

Neden öyleyse matemlerle eyyamın perişandır?

Niçin bir damlacık göğsünde bir umman hurâşandır?

Hayır,matem senin hakkın değil...Matem benim hakkım;

Asırlar var ki,aydınlık nedir bilmez âfâkım!

Teselliden nasibim yok hazan ağlar baharımda;

Bugün bir hânumansız bir serseriyim öz diyarımda;

Ne hüsrandır ki,şarkın ben vefasız,kansız evladı,

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

Serâpa ğarba çığnettim de çıktım hak-i ecdadı;

Hayalimden geçerken şimdi fikrim hercü merc oldu,

Selahaddin-i Eyyubilerin,Fatih'lerin yurdu,

Ne zillettir ki,nâkus inlesin beyrinde Osman'ın,

Ezan sussun,fezalardan silinsin yad-ı Mevlanın!

Ne hicrandır ki;en şevketli bir mazi serab olsun!

Çökük bir kubbe kalsın mabedinden Yıldırım Hanın;

Şenaatlerle çığnensin muazzam kabri Orhan'ın!

Yıkılmış hânumanlar,yerde işkenceyle kıvransın;

Serilmiş gövdeler binlerce,yüz binlerce doğransın!

Dolaşsın,sonra,İslâm'ın harem-gâhında nâmahrem...

Benim hakkım,sus ey bülbül,senin hakkın değil matem!"[4]

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

Akif'in o zamandaki ifadeleri hala tazeliğini muhafaza etmektedir. Balıkesir'de mücadeleci ruhuyla Zağnos Paşa camii civarında kalabalık halka şöyle sesleniyordu:

Cihan alt üst olurken seyre baktın,böyle durdun da

Bugün bir serserisin,deredesin kendi yurdunda."ve

Ben böyle bakıp durmayacaktım,dili bağlı

İslâmı uyandırmak için haykıracaktım.

-Konya'da iken bir Konya'lı Akif'e"Biz Selçukluyuz. Bizden olmayan bir hükümetin yıkılmasından bize ne?"dediğinde üzüntüyle cevaben şöyle der:"Allah bir hükümeti zayıf bırakmasın. En büyük felaket budur. Hükümet zaafa düşünce her yer oğul verir."

Bediüzzaman Hazretleri Akif'le ilgili olarak Emirdağ Lahikasındaki bir mektubta:"..Merhum Mehmet Akif gibi insafılı,Risale-i Nur gibi fevkalade takdir ve tahsin eden o muhterem ve merhum zatların hatırı için biz,İstanbul hocalarına dostuz,onlardan güvenmeyiz. İnşaallah bir zaman"Yirminci lem'a-i ihlas"kendini onlara okutturacak,o eski dostları da yeni dostlar yapacak."der.[5]

Bir gün camiden çıkıp dağılan halka bakan Akif arkadaşı Nuri'ye:"Ne zaman bu camilerden şu dizlikli,poturlu hamallarla,küfecilerle beraber senin benim gibi yakalıklı,bastonlu beyler çıkarsa,o zaman bu millet adam olur."der. Madde ile manayı birleştiren bir zattır o.

Bu insanların ve vatanın kurtuluşu, milletin derdiyle dertlenen,onların ateşiyle yanan ve inanç ateşini yakan Akif gibi insanlara ihtiyaç vardır. Onların yanmasıyla vatan ve millet yanmaktan kurtulur. Yani Ataullah Bahaeddin'in dediği gibi ki:"Odama girdim;kapıyı kapadım;ağlamaya

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

---

başladım. O gün akşama kadar İslâmın garipliğine,müslümanların inhitatına (çöküş ve yıkılışına) ağladım,ağladım...” Bir kere ağlamak,üç kere çalışmak.

Akif o zamanın basınından da şikayetçidir. Eşref Sencer Kuşcubaşı'na yazdığı 18-Mayıs-1931 tarihli tarihli,müstehcen matbuat için şöyle der:”Nedir o matbuatın hali? Öyle resimler basılıyor,öyle hikayeler yazılıyor ki,bunları seyredibilmek,okuyabilmek için insanda edeb denilen,haya denilen devletliden zerre kadar nasibi olmamak icab eder.”[6] ve bunu 40 sene evvelinden değil yazmak,ağza almaktan çekinildiğini.”söyler. Ya şimdi?

Buda bir batılı ajanın;kendi ettikleri tohumların iki-üç asır sonra derileceğini,kendilerinin ise,kendilerinden önce ekilenleri derip topladıklarını söyler.

Yani şu zamandaki müstehcen neşriyat,taa o zamanki tohumların bir mahsulü,bir dikenidir.

Akif der:”İnsan iki şeyi bilmeli;biri haddini,diğeri de hesabını. Ben haddimi bilirim ama hesabımı bilmem.”

Safahat'da:”Akif,aruzun Mimar Sinan'ıdır. Sinan'ın,Şehzade camii,çıraklık;Süleymaniye,kalfalık;Selimiye,ustalık eseri olduğu gibi Akif'inde birinci Safahat,kendi sanatında yola çıkması;ikinciden beşinciye kadar olan Safahat,san'atında yürümesi;altıncı Safahat,sanatının dağ başına varmasıdır.”

İSTİKLAL MARŞI

Akif,milletin içinde bulunduğu durumu en güzel bir şekilde bilip,ona göre ruhunun derinliklerinden gelerek 48 saat içerisinde İstiklal Marşını yazar.

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

O'nu o zamana kadar bekletip yazdırmayan sebep;bakanlığın müsabakayı 500 lira para mukabilinde açmış olmasından dolayıdır. Paraya da şiddetle ihtiyacı olduğu halde,para karşılığı olduğu için yazmaz.

Bakan Hamdullah Suphi'de (Tanrıöver) böyle bir şiiri ancak Akif'in yazabileceğini bildiğinden;Hasan Basri Çantay'ın tavassutuyla Akif razı edilir. Zira Hasan Basri paranın kalktığını,48 saatlik mühlet kaldığını belirterek,böyle ayakta hürmetle dinlenilecek,milletinin istikbalinin simgesi olan:"İstiklal Marşı"nın yazılmasında Akif razı,millet memnun edilmiştir. Diğer yerlerden bakanlığa gönderilen 700 küsur şiir ise kabul edilmemiştir.

NÜKTELER

-Dinsizliğiyle meşhur Abdullah Cevdet bir sabah hızla ve telaşla gitmekte iken Akif'le karşılaşır. Akif ona böyle nereye gittiğini sorduğunda cevaben:-Gazeteye;Ben bu vatanın öksüzüyüm-diye verdiğim halde –S- düşmüş,-Ben bu vatanın öküzüyüm.- diye çıkmış düzelttireceğim deyince Akif;telaşınıza gerek yok,isabetli olmuş,der.

-Kendisini küçük düşürmek için Baytar mısınız?-diye soran birisine;Evet,muayene mi olacaksınız?-der.

-Hasan Basri Çantay anlatır:" Hiç unutmam;Samih Rifat Bey,üstadın sevmediği bir adamı koluna takarak-güya Akif'le barıştırmak için- onun bulunduğu bir yere getirmişti. Üstad o zati karşısında görür görmez yayından boşanmış ok gibi dışarı fırladı. Bir daha dönmedi. Ben,bu yaptığının iyi olmadığını söylediğim zaman şöyle cevap vermişti:

"Evet,ayıp ettim. Samih buna meydan vermeyecekti. Benim o adamla bir zorum yok. Fakat mukaddesatıma sövdü o. Basri,Basri,o,benim evladımı öldürseydi belki affedebilirdim. Hânumanı (yuvamı) söndürseydi,yine affedebilirdim. Daha ileri gideyim. İnsanların ortasında benim yüzüme tükürseydi yine vaz geçebilirdim;mademki bana gelmiştir ve onu aziz bir dostum getirmiştir. Fakat o,benim mukaddesatıma sövdü,mukaddesatıma sövdü!"(Akifnâme)

Mehmet Akif Ersoy ve hayatı

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Cumartesi, 25 Eylül 2010 05:44 -

-Hasan Basri anlatıyor:"Bir akşam,bizi Ankara'da evine çay içmeye çağırmıştı. Biz tam gitmek üzere iken,o koşa koşa bize geldi,dedi ki:

"Bu akşam çayı sizde içeceğiz." Tabii ben memnun oldum. Fakat bunun sebebini de anlamak isterdim. Sordum,gülerek dedi ki:

"Bizim odanın kilimini bir fakire vermişler..."

-27-Aralık-1936'da hakkın rahmetine kavuşur. Rahmetullahi aleyh.

Hepsi göçmüş,hani yoldaşlarının hiç biri yok!

Sen mi kaldın,yalınız kafileden böyle uzak?

Postu sermekse meramın yola,serdirmezler;

Hadi,gölgenle beraber silinip gitmene bak.

Akif'in son mısralarından:

Çöz de artık yükümün kör düğüm olmuş bağıni

Bana çok görme ilahi bir avuç toprağını...

MEHMET ÖZÇELİK

-----

[1] Son devrin İslam akedemisi.Dar-ul Hikmetil İslamiye.S.Albayrak.sh.174,Yeni Nesil gazt.1-1-1982.

[2] Agg.28-12-1981.

[3] Şiir Tahlilleri. M. Kaplanç.sh.174.

[4] Sarıklı Mücahidler.K. Mısıroğlu.sh.357.

[5] Yeni Nesil Gazt.agg.31-12-1981.

[6] Tercüman Gazt.27-12-1985.